

PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO KONCEPCIJOS METMENYS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcijos metmenų (toliau – Koncepcija) paskirtis – pasiūlyti šiuolaikinę kvalifikacijos tobulinimo sampratą bei teisinius ir administracinius mechanizmus, kurie leistų įtvirtinti pedagoginių darbuotojų (mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų, toliau – pedagogų) nuolatinio kvalifikacijos tobulinimo asmeninę ir institucinę motyvaciją, užtikrintų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų kokybę ir tikslingą bei veiksmingą lėšų, skiriamų iš biudžeto pedagogų kvalifikacijos tobulinimui, naudojimą. Koncepcija teisiniu požiūriu bus įgyvendinta švietimo ir mokslo ministro tvirtinamais „Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo nuostatais“, „Pedagoginių darbuotojų atestacijos nuostatais“ ir „Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų akreditavimo tvarka“, „Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registro nuostatais“ kaip numatyta Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) 23 str. 4 ir 5 d. ir 56 str.

2. Koncepcijoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804), Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (Žin., 2009, Nr. 54-2140), Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusių švietimo įstatymo (Žin., 1998, Nr.66-1909; 2010, Nr.48-2301), kituose įstatymuose bei poįstatyminiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3. Remiantis Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teise, nacionaliniais ir tarptautiniais tyrimais bei rekomendacijomis Koncepcijoje laikomasi šių pagrindinių pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo plėtros gairių: 1) nuolatinio ir tęstinio kvalifikacijos tobulinimo būtinybės suvokimo skatinimas, 2) sąlygų kvalifikacijos tobulinimui sudarymas, 3) kvalifikacijos tobulinimo formų ir būdų įvairovės didinimas.

II. PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO SAMPRATA

4. Koncepcijoje vartojamų sąvokų „kompetencija“ ir „kvalifikacija“, apibrėžtų Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, sampratos tikslinamos taip: sąvoka „kompetencija“ derintina su veiksmažodžiais „įgyjama“, „ugdoma“ ir vartotina tiek bendrajam profesinių gebėjimų lygiui, tiek atskiriems gebėjimams atlikti profesines užduotis, veikti profesinėje srityje apibūdinti; sąvoka „kvalifikacija“ derintina su veiksmažodžiais „tobulinama“, „pripažįstama“, „formalizuojama“, „reikalaujama“ ir vartotina dokumentais patvirtintam bei su formaliais profesinės raidos (karjeros) etapais siejamam kompetencijų lygmeniui apibūdinti.

5. Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo samprata grindžiama šiais principais:

5.1. įsivertinimo – pedagogas turi suprasti, kas jį veikloje yra tobulintina, kokia mąstysena ir požiūriai tai lemia;

5.2. geriausios praktikos – pedagogas turi atrasti ir gebėti taikyti geriausias mokymo praktikas, kurios daugeliu atveju randasi ir tinkamai suvokiamos autentiškoje pedagoginės veiklos aplinkoje, todėl joje sutelktina didžioji kvalifikacijos tobulinimo veiklų dalis;

5.3. motyvacijos – pedagogas turi turėti vidinę vertybinę nuostatą ir būti išoriškai motyvuojamas nuolatos tobulinti savo veiklą;

5.4. subsidiarumo – pedagogas ir švietimo įstaiga yra pagrindiniai subjektai kartu pasirenkantys profesinio tobulinimosi kryptis ir būdus.

6. Kvalifikacijos tobulinimo procesas turi užtikrinti individualių pedagogo poreikių (leisti realizuoti asmeninius gebėjimus bei siekius; įveikti problemas, kurios yra kliūtis geresniems profesinės veiklos rezultatams ir pasitenkinimui darbu), švietimo įstaigos poreikių (padėti darbuotojams įgyti stokojamąs kompetencijas, svarbias darniai institucijos veiklai ir jos išsikeltų uždavinių įgyvendinimui) ir nacionalinių poreikių (sudaryti sąlygas įvesti naujus dalykus, programas, temas, technologijas, paskleisti svarbias pilietines nuostatas, užkardyti naujas grėsmes besimokančiųjų sveikatai) dermę. Ši dermė pasiekama veiksmingiausiai, jei užtikrinamas visų trijų šalių vaidmenų atlikimas – suderinama asmeninė iniciatyva, švietimo įstaigos vadovo įtaka ir pedagogo kvalifikacijos tobulinimo konsultantų poveikis.

7. Kvalifikacijos tobulinimas turi nuosekliai pratęsti pedagogo rengimą aukštojoje mokykloje ir trukti visą profesinės veiklos laikotarpį. Pasirinkdamas pedagogo kelią asmuo turėtų žinoti savo tolimąją (viso gyvenimo) ir artimąją (kelerių metų) tobulinimosi perspektyvą, galimybes (įskaitant įstaigos biudžete suplanuotus finansus), numatomus rezultatus ir jų sąsają su karjera.

8. Kvalifikacijos tobulinimas yra suvokiamas ir turi būti įgyvendinamas kaip organizacinių, finansinių ir pedagogų bendradarbiavimo priemonių visuma, leidžianti kiekvienam pedagogui darbo metu turėti laiko ir progos profesinės veiklos įsivertinimui, planavimui, naujos medžiagos įsisavinimui ir kūrybiniam naujų metodų bei priemonių išbandymams. Minėta priemonių visuma turi veikti taip, kad pedagogai tobulintųsi ne tik individualiai, bet ir kaip specifinių tikslų vienijama bendruomenė (švietimo įstaigos pedagogų kolektyvas, dalyko mokytojų organizacija). besidalinanti tarpusavyje ir su kitomis švietimo bendruomenėmis geriausios praktikos patirtimi.

9. Pedagogo asmeninei ir socialinei sėkmei būtina visapusiška žmogiškoji branda ir visų jo asmeninių galių realizacija, todėl kvalifikacijos tobulinimo veiklos sričių ir formų įvairovė tiesiogiai koreliuoja su pedagogo noru tobulintis, jo pasitenkinimu saviugdąs rezultatais ir savo darbo sėkme. Pedagogas yra pavyzdys besimokantiems visa asmenybės raiška, todėl yra svarbios, ugdytinios ir kvalifikacijos tobulinimo proceso dalimi pripažintinos pačios įvairiausios jo kompetencijos, įgyjančios viešą raišką, nepaisant to, ar jos tiesiogiai susijusios su konkrečiomis pedagoginėmis pareigomis.

10. Pedagogo tobulinimosi procesą ir karjerą tikslinga skirstyti ketverių metų etapais, kurie atitinka ketverių metų ciklą kiekvienoje bendrojo ugdymo pakopoje ir aprėpia suplanuojamą, bet ne per ilgą dinamiškame sociokultūriniame kontekste periodą. Ketverių metų tarpinių pedagogo kvalifikacijos tobulinimo veiklos sumavimas leistų užtikrinti lankstesnę veiklą išdėstymą kiekviename laikotarpyje – galimybę atsižvelgti į asmenines sąlygas, asmeninį laiko organizavimą, personalo kaitą švietimo įstaigoje ir realią tobulinimosi galimybių pasiūlą, siekti planavimo ir spontaniškumo dermės.

III. PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS REGULIAVIMO PRIEMONĖS IR RIBOS

11. Konceptualių priežasčių kompleksas, apimantis dinamiškus realiuosius vaikų poreikius, tėvų nuostatas, ugdymo praktikas bei tradicijas, pedagogų asmeninių savybių įvairovę, bet nesiribojantis šiais veiksniais, lemia nuolatinę geros mokyklos ir gero pedagogo sampratos kaitą. Todėl dėl šių sampratų nuolat turi vykti ir būti instituciškai skatinama diskusija visuose švietimo sistemos lygiuose. Pripažįstant, kad neįmanoma vienareikšmiškai apibrėžti pedagogo kompetencijų sanklodos idealo ir rekomenduojamo siekinio, tikslinga apibūdinti tik kompetencijų sritis (rūšis) ir jų slenkstines ribas, kurias reikia pasiekti norint įgyti minimalią valstybės pripažįstamą pedagogo kvalifikaciją ar aukštesnę tos kvalifikacijos pakopą.

12. Švietimo ir mokslo ministerija, jos įgaliotos institucijos, valstybės ir savivaldybių švietimo įstaigos turi sudaryti sąlygas pedagogų kvalifikacijos tobulinimui orientuojantis į šiuos reguliavimo veiksmus, kuriuos dera nustatyti atitinkamuose teisės aktuose:

12.1. prielaidų sukūrimas (pavyzdiniai pareigybių aprašai, tobulinimosi konsultantų programų inicijavimas) ir palaikymas, kad apie konkretaus pedagogo tobulinimosi kryptis ir būdus būtų sprendžiama konkrečios pedagogų bendruomenės kontekste derinant pedagogo asmeninius, švietimo įstaigos ir nacionalinius poreikius, šią veiklą periodiškai planuojant bei vertinant;

12.2. pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų kokybės stebėseną ir iš jos išplaukiantys veiksmai šių paslaugų teikėjų atžvilgiu;

12.3. pedagogų ir švietimo institucijų poreikių periodinis tyrimas ir iš jo išplaukiantys veiksmai (organizaciniai bei finansiniai sprendimai) skatinant trūkstumų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų atsiradimą, o esant reikalui imantis valstybinio tokių paslaugų užsakymo.

13. Diegiama kvalifikacijos tobulinimo sistema neturėtų tapti kliūtimi ar apribojimu labiausiai motyvuotiems ir aktyviausiems pedagogams tęsti tvarias tobulinimosi pastangas bei praktikas. Kitiems pedagogams reikalingi nedidelio intensyvumo, tačiau plataus poveikio motyvaciniai impulsai (paskatos) ir organizacinės prielaidos, išskleistos šioje koncepcijoje.

14. Reikšmingomis laikytinos šios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paskatos:

14.1. galimybė tobulintis už valstybės (mokinio krepšelio) lėšas ir iš kitų šaltinių;

14.2. galimybė rinktis tobulinimosi kryptis ir būdus, derinama su švietimo institucijos ir nacionaliniais poreikiais;

14.3. pasitenkinimas sėkmingu darbu įgijus papildomas kompetencijas;

14.4. galimybė kompetencijos šuoliui (esminiam atsinaujinimui) apibrėžtais laikotarpiais;

14.5. galimybė gauti didesnę atlyginimą – perėjus į kitą kvalifikacinį lygmenį;

14.6. galimybė daryti vadybinę karjerą, įgijus reikiamą vadybinę kompetenciją.

15. Taikytinos šios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo veiksnų organizacinės priemonės:

15.1. pedagogo neatstovimas jam neįvykdžius kvalifikacijos tobulinimo minimumo, kaip privalomo atestacijos reikalavimo;

15.2. atlyginimo priedų ir galimybės atlikti papildomas pedagogines funkcijas ribojimas neįvykdžius metinio arba ketverių metų kvalifikacijos tobulinimo plano.

IV. PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO SRITYS IR FORMOS

16. Pagal gebėjimų pobūdį ir jų taikymo sritis skirtinos šios pagrindinės kompetencijų grupės:

16.1. bendrosios kompetencijos (mokymo kalbos tinkama vartoseną, valstybinės bei užsienio kalbų mokėjimas, komunikaciniai gebėjimai, kritinis mąstymas, informacinių technologijų taikymo įgūdžiai, teisinis raštingumas, etiketo pagrindų išmanymas);

16.2. dalykinės kompetencijos (mokomojo ir tai pačiai žinijos bei lavinimo sričiai (socialiniai, humanitariniai, gamtos mokslai, technologijos, menai) priklausančių dalykų pagrindų bei naujovių išmanymas, dalykinis akiratis);

16.3. pedagoginės psichologinės ir didaktinės kompetencijos (įskaitant profesinės etikos išmanymą ir laikymąsi);

16.4. vadybinės organizacinės kompetencijos (įskaitant ekonominį ir finansinį raštingumą);

16.5. kūrybinės kompetencijos (meninis, kultūrinis aktyvumas);

16.6. socialinės kompetencijos (pilietinis bei demokratinis sąmoningumas, socialinis jautrumas, visuomeninis aktyvumas).

17. Pagal kvalifikacijos tobulinimosi formas skirtini šie kompetencijų įgijimo būdai:

- 17.1. individualus tobulinimasis (įskaitant mokslinę veiklą, dalykinę raišką profesinėmis publikacijomis ir projektais);
- 17.2. kolegialus patirties perėmimas (metodinių grupių veikla, pamokų ir kitų veiklų stebėjimas, konsultavimasis);
- 17.3. specializuoti renginiai (kursai, mokymai, praktikos);
- 17.4. akademinis (aukštesnės pakopos ar kitos krypties formaliosios studijos);
- 17.5. viešoji nedarbinė veikla (visuomeninė, kultūrinė, meninė raiška, įskaitant veiklą demokratinuose valdymo organuose, nevyriausybinėse organizacijose, socialinėse akcijose ir programose, dalyvavimą meno kolektyvuose, amatininkystę ir kūrybinius projektus).

V. PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PASLAUGŲ TEIKĖJAI IR JŲ PRIPAŽINIMAS

18. Vienas iš svarbiausių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemos tikslų – sudaryti palankias sąlygas ir kurti paskatas, kad pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugas būtų suinteresuotos teikti pirmiausia tos institucijos, kurios turi tam reikalingą patirtį, bazę ir kvalifikuotą personalą. Todėl skatintina, kad skirtingų kvalifikacijos tobulinimo būdų paslaugas teiktų skirtingos institucijos:

18.1. aukštosios mokyklos, rengiančios pedagogus ir psichologus, taip pat kitos aukštosios mokyklos – testų akademinį ugdymą, prioritetiškai siūlydamos paslaugas tobulinti bendrąsias, dalykines, pedagogines psichologines, metodines, vadybines, menines kompetencijas;

18.2. kiti juridiniai (VO, VšĮ, AB, UAB) ir fiziniai asmenys (dirbantys pagal patentą, registravę individualią veiklą) – konkuruotų dėl pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikimo;

18.3. valstybės ir savivaldybių biudžetinės įstaigos (Švietimo centrai ir kitos švietimo pagalbos įstaigos) – per 3–6 metų laikotarpį persiorientuotų į pedagogų kvalifikacijos tobulinimo veiklų organizavimo, koordinavimo ir kompensacines (trumpalaikių arba kitų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėjų nevykdomų, su konkrečiomis valstybinės švietimo politikos naujovėmis, specifinių grupių poreikiais susijusių priemonių įgyvendinimo) funkcijas.

19. Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotai institucijai (Ugdymo plėtotės centrai) priskirtinos šios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo priemonių nacionalinio koordinavimo ir teikėjų pripažinimo funkcijos:

19.1. nuolat viešinti ir teikti potencialiems pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėjams informaciją apie švietimo politikos ir praktikos naujoves, pedagogų ir švietimo įstaigų vadovų pageidavimus bei poreikius, kuri svarbi priemonių planavimui ir pasiūlai;

19.2. palaikyti nuolatinių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėjų pripažinimo sistemą, apimančią institucinės ir (ar) asmeninės jų kvalifikacijos ir veiklos sąlygų patikrinimą bei sprendimą dėl įtraukimo į pedagogų kvalifikacijos tobulinimo priemonių teikėjų duomenų bazę;

19.3. rūpintis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų turiniu ir renginių registracijos sistema (įtraukimu į Kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių registrą);

19.4. nuolat viešinti informaciją ir teikti ją pedagogams ir švietimo įstaigų vadovams apie pedagogų kvalifikacijos tobulinimo galimybes;

19.5. vykdyti visų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėjų veiklos stebėseną kokybės užtikrinimo, analizės švietimo politikos formuotojams teikimo, patikimos informacijos kaupimo tikslais;

19.6. veikti išvien su kitomis valstybės ir savivaldybių institucijomis (įskaitant savivaldybių įsteigtas švietimo pagalbos įstaigas) koordinuojant pedagogų kvalifikacijos tobulinimą ir rūpinantis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo priemonių, kurios nevykdomos kitų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėjų, įgyvendinimu.

20. Vykdamt pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėjų, programų ir renginių pripažinimą laikomasi šių nuostatų:

20.1. juridiniai ir fiziniai asmenys, jau turintys Lietuvos ar autoritetingų užsienio institucijų pripažintą teisę teikti tam tikrų sričių bei lygmens formalaus ir neformalaus švietimo paslaugas ar vykdyti studijas, deklaruojant ketinimą tose srityse teikti pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugas Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotai institucijai, akredituojami pagal supaprastintą procedūrą;

20.2. juridinių ir fizinių asmenų, įvertintų ir registruotų kaip nuolatinių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėjų, pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programos ir renginiai terminuotai registruojami jų pačių teikimu; kiti juridiniai ir fiziniai asmenys teikdami prašymus įgaliotai institucijai registruoti pavienes pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programas ir renginius, užpildo detalią turinio ir darbuotojų, vykdysiančių konkrečią programą, kvalifikacijos deklaraciją ir terminuotai akredituojami pagal supaprastintą procedūrą;

20.3. pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių kokybė užtikrinama ne išankstine dokumentų turinio patikra, o įtraukiant ekspertus į pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikimo veiklos stebėseną bei priimant sprendimus registravimą stabdyti, nustačius pažeidimus ar nepasiekus rezultatų, kurie buvo deklaruoti;

20.4. į pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėjų vertinimą ir jų veiklos stebėseną įtraukiamos pedagogų profesinės dalykinės asociacijos.

VI. PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PLANAVIMAS IR VERTINIMAS

21. Pagal veiklų laiką, tikslus, turinį ir pobūdį skirtinas trijų tipų pedagogų kvalifikacijos tobulinimas:

21.1. pirmųjų pedagoginio darbo metų kvalifikacijos tobulinimas;

21.2. kvalifikacijos tobulinimo stažuotė;

21.3. su darbu derinamas pedagogų kvalifikacijos tobulinimas.

22. Pirmaisiais pedagoginio darbo metais pirmiausia kolegialaus patirties perėmimo būdu vykstantis pedagogo kvalifikacijos tobulinimas turėtų užimti ne mažiau kaip 1/3 viso pedagogo darbo laiko. Pirmaisiais pedagoginio darbo metais mokinių atostogų laiku rengtinis nacionalinės vieno mėnesio bendros trukmės kvalifikacijos tobulinimo stovyklos asmenims, pradėjusiems pedagoginį darbą. Įvertinus darbo ir stovyklų rezultatus asmeniui būtų rekomenduojama arba nerekomenduojama tęsti pedagoginę veiklą. Švietimo ir mokslo ministras turėtų patvirtinti Pirmųjų pedagoginio darbo metų aprašą.

23. Kas aštuonerius darbo metus (praėjus dviem ciklams po ketverius metus) pedagogas turėtų teisę gauti apmokamą vienerių metų trukmės kvalifikacijos tobulinimo stažuotę, kuri vyktų pagal švietimo įstaigos patvirtintą veiklos planą, atitinkantį Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotos institucijos parengtą Pedagogo kvalifikacijos tobulinimo stažuotės vykdymo aprašą. Galimos šios pedagogo kvalifikacijos tobulinimo stažuotės formos: universitetinės studijos, metodinių priemonių ir vadovėlių rengimas, vadovavimas švietimo projektams ar dalyvavimas juose, stažuotė užsienio švietimo įstaigoje.

24. Įvedus pedagogų kvalifikacijos tobulinimo stažuotę, tipinė pedagogo profesinio kelio schema būtų tokia (motinystės atostogos ir kiti laikino nedarbo atvejai neįskaičiuoti): 1 (pirmieji pedagoginio darbo metai)+3+4+1(stažuotė)+4+4+1(stažuotė)+4+4+1(stažuotė)+4+4; iš viso 32 darbo ir 3 stažuotės metai. Numatyta, kad paskutinį ketverių metų periodą ir vėliau pedagogo darbinė veikla būtų sietina su konsultanto ir pavaduojančio pedagogo funkcijomis.

25. Su darbu derinamas pedagogo kvalifikacijos tobulinimas planuojamas ir vertinamas švietimo įstaigoje, kurioje dirba pedagogas. Pedagogo kvalifikacijos tobulinimo vertinimo duomenys įtraukiami į jo asmens bylą.

26. Švietimo įstaigose įvestina atskira pareigybinė funkcija (pareigybinių funkcijų dalis) – profesinio tobulinimosi konsultantas. Šių pareigų negali eiti įstaigos vadovas; rekomenduojama, kad ši pareigybė nebūtų derinama su kitomis administruojančiomis pareigomis. Profesinio tobulinimosi konsultantų rengimui turėtų būti inicijuojama speciali kvalifikacinė programa (universitetinių studijų modulis) patyrusiems mokytojams. Profesinio tobulinimosi konsultantas kasmet per savianalizę grindžiamą pokalbį su kiekvienu švietimo įstaigos pedagogu (taip pat ir vadovais), padeda jam parengti metinį, o kas ketverius metus – šio periodo kvalifikacijos tobulinimo planą, atitinkantį 6 punkte nusakytus kriterijus, taip pat aptaria pedagogo kvalifikacijos tobulinimo veiklų rezultatus, nuolat konsultuoja pedagogus tobulinimosi klausimais.

27. Švietimo įstaigos vadovas skiria biudžeto lėšų pedagogo kvalifikacijos tobulinimo priemonėms apmokėti profesinio tobulinimosi konsultanto teikimu vadovaudamasis Vyriausybės nutarimu „Dėl mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos patvirtinimo“. Pedagogas iš anksto informuojamas, kokia lėšų suma ir kokio pobūdžio kvalifikacijos tobulinimo veiklai jam skirta. Tai žinodamas pedagogas savo nuožiūra renkasi pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikėją. Skatintina praktika, kad švietimo įstaigos vadovas sudaro maksimaliai palankias galimybes pedagogui dalyvauti jo pasirinktuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose. Dera laikytis nuostatos, kad pedagogas turi teisę rinktis kitas kvalifikacijos tobulinimo priemones (specializuotus renginius, akademinės studijas) nei rekomenduoja profesinio tobulinimosi konsultantas bei pritaria įstaigos vadovas, ir deklaruoti šią veiklą, tačiau pastaruoju atveju kvalifikacijos tobulinimo paslaugas apmoka pats pedagogas.

28. Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo veikla vertinama taškais. Jų skaičiavimo prielaida – Švietimo įstatymo apibrėžta mokytojo teisė „ne mažiau kaip 5 dienas per metus dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose“. Tai sudaro 40 valandų kontaktinio (auditorinio) darbo per vienerius arba 160 valandų per ketverius metus. Turint galvoje aukštajame moksle rekomenduojamas kontaktinio (auditorinio) darbo ir savarankiško mokymosi bei kitos ugdymosi veiklos proporcijas tai koreliuotų su 16 akademinėmis kreditų ir būtų 16 taškų per ketverius metus.

29. Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliota institucija turi parengti aiškią ir paprastą taškų už pedagogo kvalifikacijos tobulinimo veiklą apskaitos metodiką, kurioje būtų atsižvelgiama į skiriamo laiko, pastangų, pasiekiamų rezultatų ir kitus kriterijus, pateiktas pedagogo kvalifikacijos tobulinimo taškų ir akademinėmis kreditų (tiems atvejams, kai tobulinimosi forma pasirenkamos formalios universitetinės studijos) prilyginimas.

30. 16 taškų laikytina pedagogo kvalifikacijos tobulinimo per ketverius metus minimumu, kuris per šį periodą gali būti kaupiamas tiek vienodu, tiek skirtingu intensyvumu.

31. Numatytina, kad kompetencijos pripažinimo procedūras, vedančias į aukštesnės kvalifikacijos patvirtinimą, pedagogas gali pradėti tik tada, kai per ketverių metų periodą jis surinko ne mažiau kaip 30 kvalifikacijos tobulinimo taškų (tai atitiktų vieną semestrą formalių universitetinių studijų atveju).

32. Atsižvelgiant į 16 ir 17 punktuose nurodytus kriterijus pagal pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sritis ir formas, įvertinus minimalų 16 kvalifikacijos tobulinimo taškų skaičių, taikomi taškų ribojimai ketverių metų periodui pagal sritį ir pagal formą (jei bendras taškų skaičius yra didesnis, viršutinė taškų riba atitinkamai didinama):

32.1. pagal sritį:

	Bendrosios kompetencijos	Dalykinės kompetencijos	Pedagoginės-psichologinės ir didaktinės kompetencijos	Vadybinės organizacinės kompetencijos	Meninės kompetencijos	Socialinės kompetencijos
Ne daugiau	3	10	12	10	3	3

Ne mažiau	0	2	2	0	0	2
-----------	---	---	---	---	---	---

32.2. pagal formą:

	Individualus	Kolegialus patirties perėmimas	Specializuoti renginiai	Akademinis	Viešoji nedarbinė veikla
Ne daugiau	3	6	10	15	3
Ne mažiau	0	1	0	0	0

33. Specializuotų renginių ir akademinų formų kvalifikacijos tobulinimas patvirtinamas dokumentais (pažymėjimais, diplomais, sertifikatais etc.), kitų formų – profesinio tobulinimosi konsultanto, metodinio būrelio vadovo, mokytojų konsultantų, pedagogų profesinės dalykinės organizacijos teikimu ir (ar) remiantis pedagogo deklaracija – įstaigos vadovo.

VII. SUSIJUSIŲ SRIČIŲ PERTVARKOS REKOMENDACIJOS

34. koncepcijoje projektuojama pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistema gali vaisingai funkcionuoti pasiekus sinergiją su kitomis švietimo reguliavimo permainingomis:

34.1. pirmųjų pedagoginio darbo metų ir sąlyginės (terminuotos) pedagogo kvalifikacijos suteikimo procedūros įvedimu;

34.2. pedagogo profesijos kompetencijų aprašo atnaujinimu, numatant skirtingus reikalavimus pagal ugdymo pakopos specifiką, specialiųjų pedagogų ir socialinių pedagogų, profesijos konsultantų specifiką, mokytojo veiklos vertinimo kriterijus, kuriais galėtų remtis mokyklos, rengdamos savianalizės dokumentus, ir išorės auditoriai;

34.3. pedagogų kvalifikacinių reikalavimų patikslinimu, numatant privalomą periodinio kvalifikacijos tobulinimo patvirtinimą (minimalaus taškų skaičiaus surinkimą).